

На основу члана 45. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС и 44/14),

Влада доноси

НАЦИОНАЛНУ СТРАТЕГИЈУ

за борбу против прања новца и финансирања тероризма

"Службени гласник РС", број 3 од 14. јануара 2015.

1. УВОДНИ ДЕО

Национална стратегија за борбу против прања новца и финансирања тероризма коју је Влада усвојила 25. септембра 2008. године („Службени гласник РС”, број 89/08) била је прва национална стратегија Републике Србије у овој области. Национална стратегија из 2008. године имала је изузетно значајан циљ, наиме да ефикасно успостави комплексан и свеобухватан систем за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

Национална стратегија из 2008. године предвидела је препоруке за унапређење система Републике Србије за борбу против прања новца и финансирања тероризма, и то на законодавном, институционалном и оперативном плану, као и у погледу стручног усавршавања и обуке. Таква концепција стратегије је била примерена том тренутку развоја система и била је усмерена на задовољавање међународних стандарда. Стратегија је испунила свој основни циљ – успостављање система за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

Нова национална стратегија (у даљем тексту: Национална стратегија) представља логичан следећи корак, а то је суштинско јачање појединих делова система циљаним и осмишљеним мерама.

Одлика ове националне стратегије јесте то што акценат ставља на сарадњу свих надлежних државних органа будући да систем може бити делотворан искључиво у сарадњи свих државних органа, и то кроз размену информација и експертизе, приступ базама података и образовање радних тимова.

Приликом израде Националне стратегије водило се рачуна и о последњим променама у међународним стандардима¹. Међународни стандарди сада траже не само техничко испуњавање стандарда, него се успешност система за борбу против прања новца и финансирања тероризма цени кроз ефикасност њихове примене. Национална стратегија је осмишљена тако да обезбеди испуњеност стандарда на законодавном и институционалном нивоу, али на такав начин да се тиме остваре ефикасни резултати.

-----
¹ Препоруке и методологија ФАТФ (Financial Action Task Force – FATF) и предложени текст Четврте директиве Европске уније о прању новца.

2. ЦИЉ НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ

У формулисању циљева Националне стратегије у обзир је узета и хијерархија циљева делотворног система за борбу против прања новца и финансирања тероризма која је дата у методологији ФАТФ. Отуда је и општи циљ и сврха Националне стратегије да у потпуности заштити финансијски систем и привреду државе од опасности које узрокују прање новца и финансирање тероризма и ширење оружја за масовно уништење, чиме се јача интегритет финансијског сектора и доприноси безбедности и сигурности.

Национална стратегија и Акциони план за спровођење Националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: Акциони план) узели су у обзир и закључке националне процене ризика која је спроведена 2012. године, сходно препоруци 1 ФАТФ, а на основу методологије Светске банке.

Имајући у виду опредељење Републике Србије ка чланству у Европској унији и преговоре о приступању који су у току, надлежни државни органи су приликом израде ове стратегије водили рачуна и о примедбама и препорукама релевантних служби Европске комисије. Такође, надлежни органи Републике Србије ће са нарочитом пажњом пратити активности и акта у области борбе против прања новца и финансирања тероризма на нивоу Европске уније, а нарочито рад на доношењу Директиве Европског парламента и Савета о спречавању употребе финансијског система у сврхе прања новца и финансирања тероризма (тзв. Четврта директива) и предузимати адекватне мере и радње на правовременом усклађивању система Републике Србије за борбу против прања новца и финансирања тероризма са решењима из тих аката.

Национална стратегија овај општи циљ разрађује кроз четири стратешке теме, и то:

– Смањивање ризика од прања новца и финансирања тероризма кроз стратешко планирање, координацију и сарадњу свих учесника у систему;

– Спречавање уношења имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом у финансијски систем и друге секторе, односно откривање и пријављивање већ унете имовине;

– Уочавање и отклањање претњи од прања новца и финансирања тероризма, кажњавање извршилаца кривичних дела и одузимање незаконито стечене имовине;

– Квалификовани кадрови оспособљени за делотворно учешће у свим сегментима система за борбу против прања новца и финансирања тероризма и разумевање у јавности улоге и планова надлежних органа.

Теме су даље разрађене у основне циљеве и мере, а приликом осмишљавања мера нарочито се водило рачуна о областима и питањима који су у извештају о националној процени ризика од прања новца у Републици Србији означени као најризичнији.

Стратешка тема 1 – Смањивање ризика од прања новца и финансирања тероризма кроз стратешко планирање,

координацију и сарадњу свих учесника у систему

Циљ 1.1. Потпуно разумевање ризика од прања новца у Републици Србији

Очекивани резултати: Добро разумевање ризика омогућиће надлежним државним органима да утврђују приоритете у свом раду ради отклањања најважнијих претњи по систем и његових слабих тачака. Очекује се више успешно решених предмета, како кроз поступке за та кривична дела тако и у погледу одузимања имовине стечене кривичним делом. Обвезници и надзорни органи ће помоћу квалитетних анализа ризика правити сопствене анализе и утврђивати приоритете у свом раду. Те ризике ће разумети сви учесници у систему и шира јавност.

– Мера 1.1.1. Редовно ажурирати националну процену ризика од прања новца;

– Мера 1.1.2. Свим учесницима у систему у примереној форми достављати резултате националне процене ризика и омогућити им да у свом раду примене одговарајуће закључке и смернице, а у циљу смањења препознатих ризика.

Циљ 1.2. Потпуно разумевање ризика од финансирања тероризма у Републици Србији

Очекивани резултати: Разумевање ризика, претњи и рањивости у области финансирања тероризма помаже надлежним државним органима да ефикасно и сразмерно расподеле средства за отклањање ризика од финансирања тероризма.

– Мера 1.2.1. Израдити националну процену ризика од финансирања тероризма и редовно је ажурирати;

– Мера 1.2.2. Усклађивати мере за смањивање ризика од финансирања тероризма из Акционог плана уз ову стратегију са ризицима утврђеним у националној процени ризика од финансирања тероризма;

– Мера 1.2.3. Донети одговарајуће прописе о спровођењу релевантних резолуција Савета безбедности Уједињених нација и других релевантних међународних стандарда, нарочито Резолуције Савета безбедности Уједињених нација 1267 и 1373, као и релевантних правних тековина Европске уније у овој области;

– Мера 1.2.4. Јачање капацитета релевантних државних органа, кроз стручно усавршавање, прераспodelу постојећих или ангажовање додатних ресурса, а у складу са анализом потреба.

Циљ 1.3. Унапређење координације и сарадње између државних органа надлежних за надзор, прикупљање података, истрагу, гоњење за кривична дела прања новца и финансирања тероризма и одузимање имовине стечене кривичним делом

Очекивани резултати: Делотворнији рад доводи до повећања броја успешно решених случајева на којима је било ангажовано више различитих државних органа и доприноси бољем разумевању ризика.

– Мера 1.3.1. Успоставити механизме за анализу најзначајнијих питања за функционисање система за борбу против прања новца и финансирања тероризма;

– Мера 1.3.2. Ојачати положај и састав Сталне координационе групе за надзор над спровођењем националне стратегије за борбу против прања новца и финансирања тероризма;

– Мера 1.3.3. Редовно преиспитивати делотворност механизма међусобне сарадње на нивоу стратешког планирања, координације и сарадње свих учесника у систему, и предузимати радње на отклањању уочених недостатака;

– Мера 1.3.4. Анализирати и преиспитивати постојеће механизме међународне сарадње, укључујући пружање међународне правне помоћи, размену података и одузимање имовине;

– Мера 1.3.5. Анализирати релевантне законе, друге прописе и опште акте и секторске стратегије у фази припреме са аспекта њиховог утицаја на систем за борбу против прања новца и финансирања тероризма.

Стратешка тема 2 – Спречавање уношења имовине за коју се сумња да је стечена кривичним делом у финансијски систем и друге секторе, односно откривање и пријављивање већ унете имовине

Циљ 2.1. Побољшање квалитета пријава које Управа за спречавање прања новца прима од обвезника тако да се из њиховог садржаја могу извести корисни финансијскообавештајни подаци

Очекивани резултати: Већи број квалитетних извештаја из приватног сектора допринеће квалитету извештаја које сачињавају Управа за спречавање прања новца и други надлежни органи, а нарочито у областима у којима је утврђен висок степен ризика.

– Мера 2.1.1. Унапредити смернице за пријављивање сумњивих трансакција у различитим секторима;

– Мера 2.1.2. Утицати на обвезнике да побољшају механизме интерне контроле и извештавања;

– Мера 2.1.3. Обавештавати обвезнике о квалитету њиховог извештавања и пружати им друге информације, попут информација из извештаја о националној процени ризика и других значајних докумената, како би унапредили своју ефикасност;

– Мера 2.1.4. Анализирати систем за борбу против прања новца и финансирања тероризма у банкарском сектору, и утврдити и спровести стратегију јачања овог система;

– Мера 2.1.5. Унапређивати услове за појачан приступ финансијским услугама и погодности њиховог коришћења.

Циљ 2.2. Спречавање злоупотребе финансијског и других сектора кроз мере познавања и праћења странке

Очекивани резултати: Извршиоци кривичних дела ће се ефикасно спречавати у покушају злоупотребе финансијског и других сектора, али тако да се у најмањој могућој мери негативно утиче на пословање и на доступност услуга финансијског и других сектора корисницима. Органи који учествују у истрагама моћи ће брзо да дођу до информација које прикупљају обвезници у оквиру радњи и мера познавања и праћења странке. Стицање власништва над обвезницима и управљање њима биће искључиво у складу са стандардом подобности и поузданости (енг. „fit and proper“).

– Мера 2.2.1. Разрадити делотворне мере како би се обезбедило да обвезници поступају у складу са приступом заснованим на анализи и процени ризика;

– Мера 2.2.2. Унапредити механизме познавања и праћења странке код обвезника;

– Мера 2.2.3. Унапредити прописе који се односе на регистрацију привредних субјеката и невладиних организација и на стварно власништво, посебно у циљу повећања транспарентности власништва и једноставности приступа обвезника тим подацима.

Циљ 2.3. Унапређење рада органа који надзиру финансијске институције, нарочито банкарски сектор, и одређене делатности ван финансијског сектора

Очекивани резултати: Надзорни органи из Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма врше надзор, праћење и регулисање рада финансијских институција и одређених делатности ван финансијског сектора сразмерно утврђеним ризицима за сваку делатност.

- Мера 2.3.1. Трајно усклађивати надзор над применом Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма са националном проценом ризика;
- Мера 2.3.2. Унапредити капацитет и способност надзорних органа у области спречавања прања новца и финансирања тероризма, нарочито за банкарски сектор, додатним ангажовањем запослених, очувањем кадровске основе и стручним усавршавањем;
- Мера 2.3.3. Унапредити рад органа који врше надзор у другим секторима, попут рада мењачница, лица која пружају услуге преноса новца, учесника на тржишту капитала и хартија од вредности, у складу са проценом ризика у тим областима;
- Мера 2.3.4. Унапредити рад органа који врше надзор над радом одређених физичких и правних лица ван финансијског сектора, попут рачуновођа и ревизора, у складу са проценом ризика у тим областима;
- Мера 2.3.5. Донети одговарајуће прописе и процедуре у области надзора, који су засновани на анализи и процени ризика, за све обвезнике у складу са међународним стандардима у конкретној области;
- Мера 2.3.6. Преиспитати и по потреби унапредити постојећи систем санкционисања за непоступање у складу са Законом о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Стратешка тема 3 – Уочавање и отклањање претњи од прања новца и финансирања тероризма, кажњавање извршилаца кривичних дела и одузимање незаконито стечене имовине

<p>Циљ 3.1. Повећање броја случајева у којима је утврђен основ сумње на кривично дело прања новца или финансирања тероризма и по којима се поступа</p> <p>Очекивани резултати: Унапредиће се квалитет информација и учесталост њихове размене. Случајеви прања новца и финансирања тероризма ће се откривати делотворније и ефикасније. То ће помоћи тужиоцима у утврђивању постојања елемената кривичног дела и обезбедити им доказе потребне за успешно гоњење.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мера 3.1.1. Обезбедити, односно унапредити правни оквир за размену информација у конкретним случајевима прања новца или финансирања тероризма и претходних кривичних дела; – Мера 3.1.2. Обезбедити, односно јачати механизме сарадње и размене информација у конкретним случајевима прања новца или финансирања тероризма и претходних кривичних дела, како на домаћем тако и на међународном нивоу, и утврђивати одговарајуће методологије; – Мера 3.1.3. Обезбедити информационо-технолошке системе за размену информација у релевантним органима.
<p>Циљ 3.2. Унапређење свих фаза поступања у конкретним случајевима прања новца и финансирања тероризма од основа сумње до завршетка поступка</p> <p>Очекивани резултати: Успешно ће се решити већи број случајева прања новца, посебно у вези са претходним кривичним делима утврђеним у националној процени ризика, и финансирања тероризма. Одузеће се више имовине стечене кривичним делом, односно више имовине намењене финансирању тероризма.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мера 3.2.1. Образовати заједничке радне групе које ће се бавити посебно великим предметима и областима високог степена приоритета; – Мера 3.2.2. Разрадити механизме поверавања задатака и координације између надлежних органа у заједничким радним групама и радним тимовима; – Мера 3.2.3. Утврђивати приоритете, у складу са националном проценом ризика, кроз међусобну сарадњу надлежних државних органа који учествују у истрагама кривичних дела прања новца и финансирања тероризма, односно прикупљању обавештајних података; – Мера 3.2.4. Анализом финансијско-обавештајног циклуса и рада на предмету побољшати праксу у раду; – Мера 3.2.5. Предвидети ефикасне и свеобухватне процедуре за статистичко праћење (мерење) стања у свим фазама поступка, од основа сумње до завршетка поступка; – Мера 3.2.6. У активностима откривања и гоњења за кривична дела финансијског криминала прерасподелити ресурсе у смеру разумевања и откривања кривичног дела прања новца и утврдити показатеље успешности.
<p>Циљ 3.3. Унапређење капацитета Управе за спречавање прања новца</p> <p>Очекивани резултати: Унапредиће се брзина и учесталост размене информација, квалитет анализа у Управи за спречавање прања новца из којих ће други надлежни органи и органи страних држава моћи извучити корисне информације за поступке из њихове надлежности. Статистичко праћење и мерење одређених елемената у сарадњи и размени информација омогућиће боље разумевање квалитета и трендова у сарадњи и одговарајуће кориговање механизма сарадње.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мера 3.3.1. Унапредити ресурсе у Управи за спречавање прања новца; – Мера 3.3.2. Унапредити пословне процесе у Управи за спречавање прања новца.

Стратешка тема 4 – Квалификовани кадрови оспособљени за делотворно учешће у свим сегментима система за борбу против прања новца и финансирања тероризма и разумевање у јавности улоге и планова надлежних органа

<p>Циљ 4.1. Обука и стручно усавршавање учесника у систему борбе против прања новца и финансирања тероризма за стицање теоретских и практичних знања и вештина и за њихову адекватну примену у оквиру својих овлашћења и надлежности</p> <p>Очекивани резултати: Учесници у систему ће користити стечена знања и вештине у циљу делотворног и ефикасног ангажовања у превентивном и репресивном делу система за борбу против прања новца и финансирања тероризма.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Мера 4.1.1. Побољшати капацитете учесника у систему борбе против прања новца и финансирања тероризма доношењем стратегије обуке и стручног усавршавања; – Мера 4.1.2. Развити центар за обуку у циљу пружања обуке и координације обуке у области борбе против прања новца и финансирања тероризма; – Мера 4.1.3. Искуства и најбоље праксе у раду на предметима учинити доступним што ширем броју запослених у надлежним државним органима који су ангажовани на предметима спречавања, откривања и кажњавања за кривично дело прања новца и повезана кривична дела; – Мера 4.1.4. Обучавати запослене у надлежним државним органима о правним основима сарадње и размене информација и механизмима за њихову практичну примену; – Мера 4.1.5. Нарочито ширити знања у области финансирања тероризма и финансирања ширења оружја за масовно уништење.
--

Циљ 4.2. Јачање свести код стручне и шире јавности о појавама прања новца и финансирања тероризма, мерама које држава предузима у борби против тих појава и улогама надлежних државних органа.

Очекивани резултати: Већи интерес и стручнија академски радови, медијски написи, компетентније истраживачко новинарство и свакодневно информисање грађана о темама прања новца и финансирања тероризма.

– Мера 4.2.1. Редовно информисати заинтересовану јавност о трендовима и типологијама прања новца и финансирања тероризма и раду надлежних државних органа на спречавању и откривању прања новца и финансирања тероризма;

– Мера 4.2.2. Редовно на примерен начин информисати све субјекте на које се односе одредбе прописа који имају утицај на област борбе против прања новца и финансирања тероризма о свим битним питањима.

3. УЧЕСНИЦИ У СИСТЕМУ БОРБЕ ПРОТИВ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

Управа за спречавање прања новца (у даљем тексту: Управа) је орган управе у саставу Министарства финансија. Управа је члан Егмонт групе од 2003. године. На основу Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма („Службени гласник РС”, бр. 20/09, 72/09, 91/10 и 139/14 – у даљем тексту: Закон), Управа обавља финансијско-информационе послове: прикупља, обрађује и анализира информације, податке и документацију коју добија од обвезника из члана 4. Закона, надлежних државних органа, као и од органа надлежних за спречавање прања новца других држава.

У погледу откривања прања новца и финансирања тероризма, Управа може да:

- тражи податке од обвезника и адвоката када процени да постоји сумња у постојање кривичног дела прања новца и финансирања тероризма;
- тражи податке од надлежних државних органа у Републици Србији;
- издаје писане налоге обвезницима да привремено обуставе трансакције када постоји сумња у прање новца или финансирање тероризма или налоге за праћење трансакција и пословних активности клијента;
- прослеђује податке надлежним државним органима; даје одговоре обвезницима, адвокатима и државним органима;
- сарађује са страним државама.

Улога Управе у спречавању прања новца и финансирања тероризма (у даљем тексту: ПН/ФТ) обухвата следеће елементе: надзор над применом одредаба Закона и предузимање радњи и мера у циљу отклањања уочених недостатака, подношење предлога министру за измене и допуне Закона и подзаконских аката који регулишу спречавање и препознавање ПН/ФТ, учествовање у изради листе индикатора за препознавање трансакција које наводе на сумњу да се ради о ПН/ФТ, израду закона и подзаконских аката и давање мишљења о спровођењу Закона и одредаба усвојених на основу Закона, израда и објављивање препорука за једнообразну примену одредаба Закона у целом систему, покретање процедура за закључивање споразума о сарадњи са државним органима, надлежним органима страних држава и међународним организацијама, учешће у међународној сарадњи у борби против ПН/ФТ, објављивање релевантних статистичких података, информисање јавности о аспектима и проблематици борбе против ПН/ФТ.

Републичко јавно тужилаштво је самостални државни орган који гони учиниоце кривичних дела и других кажњивих дела и предузима мере за заштиту уставности и законитости. У Републици Србији за поступање у предметима за кривична дела прања новца надлежна су виша јавна тужилаштва, којих има 26. За кривична дела прања новца надлежно је и Тужилаштво за организовани криминал, када имовина која је предмет прања новца потиче из неког од кривичних дела организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела која су у надлежности тих тужилаштва. Републичко јавно тужилаштво и четири апелациона јавна тужилаштва прате рад виших јавних тужилаштва у предметима прања новца, и по потреби им пружају стручну помоћ. За поступање у свим предметима за кривична дела финансирања тероризма на територији Републике Србије надлежно је Тужилаштво за организовани криминал. Према Законнику о кривичном поступку („Службени гласник РС”, бр. 72/11, 101/11, 121/12, 32/13, 45/13 и 55/14), јавни тужиоци су укључени у све фазе поступка – руководе предистражним поступком, спроводе кривичне истраге ради прикупљања доказа и подижу оптужне акте. Стога је њихова улога у обезбеђењу ефикасне истраге и гоњења за дела прања новца и финансирања тероризма од великог значаја.

Судови – Устав Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) предвиђа да су судови у Републици Србији самостални и независни и да суде у предметима на основу Устава, закона и других општих аката у складу са законом, као и на основу општеприхваћених правила међународног права и потврђених међународних споразума. Судска власт се врши преко судова опште и специјалне надлежности чије се оснивање, организација, надлежност, уређење и састав утврђују законом. Највиши суд у Републици Србији је Врховни касациони суд. Тренутно има 187 судова опште и специјалне надлежности.

Својим пресудама, судије имају одлучујућу улогу у обезбеђењу ефикасности система борбе против привредног и организованог криминала, укључујући и прање новца и финансирање тероризма. За кривична дела прања новца надлежни су виши судови.

Полиција – У смислу борбе против прања новца и финансирања тероризма, полиција је као део Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: МУП) надлежна за истраге наведених кривичних дела. Истраге прања новца спадају у надлежност Управе криминалистичке полиције (у даљем тексту: УКП), која има своје седиште и 27 регионалних полицијских управа. УКП је одговорна за стање и организовање послова на откривању и сузбијању свих облика организованог криминала, за превенцију и сузбијање осталих облика криминала и, с тим у вези, планира и организује благовремено информисање и извештавање и координацију рада служби, те спроводи и организује обавештајне и контраобавештајне послове, као и примену оперативно-техничких и тактичких мера на расветљавању и документовању кривичних дела, у складу са законом. У УКП значајну улогу у овој области има Служба за борбу против организованог криминала и организационе јединице у њеном саставу: Одељење за сузбијање организованог финансијског криминала, Одељење за сузбијање организованог општег криминала и Јединица за финансијске истраге.

Када у предметима ПН/ФТ има елемената организованог криминала, тада спадају у надлежност Одсека за борбу против прања новца који је део Одељења за сузбијање организованог финансијског криминала. Свака од 27 подручних управа има и специјализовани одсек за сузбијање финансијског криминала. Јединица за финансијске истраге основана је Законом о одузимању имовине проистекле из кривичног дела („Службени гласник РС”, број 97/08) као специјализована организациона јединица МУП надлежна за финансијске истраге. Њен основни задатак је откривање имовине проистекле из кривичног дела.

Војнобезбедносна агенција (у даљем тексту: ВБА) је служба безбедности која обавља послове безбедности од значаја за одбрану Републике Србије. У складу са законом, ВБА, поред осталог, открива, прати и онемогћава унутрашњи и међународни тероризам, и открива, истражује и прикупља доказе за кривична дела против уставног уређења и безбедности Републике Србије, организованог криминала, кривично дело прање новца, као и кривична дела корупције, усмерена против команди, установа и јединица Војске Србије и министарства надлежног за послове одбране. Имајући у виду законом наведене надлежности ВБА, један од значајнијих задатака на заштити система одбране је и спречавање ПН/ФТ. ВБА је формирала посебну организациону јединицу чији су послови, између осталих и откривање, истраживање и

документовање кривичних дела прање новца и финансирање тероризма, која има аналитичку подршку посебне организационе јединице ВБА. ВБА је законом овлашћена да примењује посебне поступке и мере за тајно прикупљање података превентивног карактера, као и посебне доказне радње у откривању, истраживању и документовању кривичних дела прање новца или финансирање тероризма, у границама своје надлежности. Обезбеђен је законски механизам да на тај начин прибављени подаци имају пуни кривично-процесни кредибилитет у судском поступку.

Војнообавештајна агенција, као служба безбедности Републике Србије, надлежна је за обављање обавештајних послова од значаја за одбрану који се односе на прикупљање, анализу, процену, заштиту и достављање података и информација о потенцијалним и реалним опасностима, активностима, плановима и намерама страних држава и њихових оружаних снага, међународних организација, група и појединаца, а које су војног, војнополитичког и војноекономског карактера који се односе и на претње тероризмом, а усмерени су из иностранства према систему Републике Србије.

Безбедносно-информативна агенција (у даљем тексту: БИА) је посебна организација која је основана Законом о Безбедносно-информативној агенцији („Службени гласник РС”, бр. 42/02, 111/09, 65/14 – УС и 66/14) и представља део јединственог безбедносно-обавештајног система Републике Србије. БИА обавља послове који се односе на: заштиту безбедности Републике Србије и откривање и спречавање делатности усмерених на подривање или рушење Уставом утврђеног поретка Републике Србије, истраживање, прикупљање, обраду и процену безбедносно-обавештајних података и сазнања од значаја за безбедност Републике Србије и информисање надлежних државних органа о тим подацима, као и друге послове одређене законом. БИА обавља и послове у вези са супротстављањем организованом међународном криминалу. То су послови откривања, истраживања и документовања најтежих облика организованог криминала са елементом иностраности – кријумчарењем наркотика, илегалним миграцијама и трговином људима, кријумчарењем оружја, фалсификовањем и прањем новца, као и најтежим облицима корупције повезаним са међународним организованим криминалом. Посебни послови и задаци БИА односе се на спречавање и сузбијање унутрашњег и међународног тероризма. БИА је формирала јединицу за међународни организовани криминал, која се бави и спречавањем ПН/ФТ.

Народна банка Србије (у даљем тексту: НБС) је самостална и независна у обављању функција утврђених Законом о Народној банци Србије („Службени гласник РС”, бр. 72/03, 55/04, 85/05 – др. закон, 44/10, 76/12 и 106/12) и другим законима, а за свој рад је одговорна Народној скупштини. Основни циљ НБС је постизање и одржавање стабилности цена. Поред тога, не доводећи у питање остваривање свог основног циља, НБС доприноси очувању и јачању стабилности финансијског система. НБС уређује, контролише и унапређује несметано функционисање платног промета у земљи и са иностранством. У смислу борбе против ПН/ФТ НБС је регулатор и надзорни орган великог дела финансијског тржишта у Републици Србији, а поред банкарског сектора она регулише, издаје и одузима дозволе за рад и врши надзор над добровољним пензијским фондовима, пружаоцима финансијског лизинга, друштвима за осигурање, друштвима за посредовање у осигурању, друштвима за заступање у осигурању и агентима осигурања са дозволом за обављање делатности животног осигурања. НБС врши контролу бонитета и законитости послова банака и других финансијских институција и надлежна је за унапређење функционисања платног промета и очување и јачање стабилности финансијског система.

Комисија за хартије од вредности (у даљем тексту: Комисија) је независна и самостална организација Републике Србије одговорна за законито функционисање тржишта хартија од вредности, са циљем заштите инвеститора и обезбеђивање правичности, ефикасности и транспарентности тог тржишта. У том смислу, Комисија врши надзор над применом Закона о тржишту капитала („Службени гласник РС”, број 31/11), Закона о преузимању акционарских друштава („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 107/09 и 99/11) и Закона о инвестиционим фондовима („Службени гласник РС”, бр. 46/06, 51/09, 31/11 и 115/14). Комисија је, између осталог, надлежна за лиценцирање брокерско-дилерских друштава и друштава за управљање инвестиционим фондовима, као и за спровођење надзора над наведеним субјектима, као и целокупним тржиштем капитала. Поред наведеног, Комисија обавља надзор над применом Закона од стране брокерско-дилерских друштава, друштава за управљање инвестиционим фондовима и банака (када се ради о кастоди и брокерско-дилерским пословима).

Сектор тржишне инспекције, сектор у Министарству трговине, туризма и телекомуникација, континуирано врши контролу предузетника и правних лица која се баве посредовањем у промету непокретности, као и контролом примене члана 36. Закона, који забрањује лицима која продају робу или врше услуге да примају готов новац за њихово плаћање у износу од 15.000 евра и више у динарској противвредности. У вршењу редовних контрола тржишни инспектори контролишу начин плаћања робе, то јест колики је износ готовинског плаћања робе, а на основу евиденција које су привредни субјекти обавезни да воде.

Управа царина је орган управе у саставу Министарства финансија, који спроводи царинску политику Републике Србије и активним учешћем у међународној и регионалној царинској сарадњи доприноси обезбеђивању сталних јавних прихода, ефикасном одвијању међународне трговине, као и очувању безбедности, сигурности и свеукупне заштите. У погледу спречавања ПН/ФТ, Управа царина има и превентивну и репресивну функцију у прекограничним токовима робе, а превасходно готовине. Управа царина има овлашћења да спроводи контролу токова стране валуте у међународном путничком саобраћају.

Пореска управа је орган управе у саставу Министарства финансија. Следећи сектори у саставу Пореске управе су значајни за борбу против ПН/ФТ:

– Сектор Пореске полиције је образован 2003. године и у његовој надлежности је откривање пореских кривичних дела и њихових починилаца. Надлежност Пореске полиције регулише Закон о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС”, бр. 80/02, 84/02 – исправка, 23/03 – исправка, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05 – др. закон, 62/06 – др. закон, 63/06 – исправка, др. закона, 61/07, 20/09, 72/09 – др. закон, 53/10, 101/11, 2/12 – исправка, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14 и 105/14). Пореска полиција делује као орган унутрашњих послова у преткривичном поступку и има овлашћења да примењује, у складу са законом, све радње у оквиру кривичне истраге, осим ограничавања слободе кретања;

– Сектор за мењачке и девизне послове и игре на срећу врши контролу девизног пословања резидената и нерезидената, доноси решење о издавању и одузимању овлашћења за обављање мењачких послова, и врши контролу мењачког пословања сходно Закону о девизном пословању („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 31/11, 119/12 и 139/14). Такође, овај сектор врши надзор над применом Закона од стране правних лица и предузетника који обављају послове факторинга и форфетинга, пружања услуга преноса новца у међународном платном промету, као и надзор над сектором игара на срећу у складу са Законом о играма на срећу („Службени гласник РС”, бр. 88/11 и 93/12 – др. закон), који уређује право на приређивање игара на срећу, врсте игара на срећу, услове приређивања, права и обавезе приређивача игара на срећу, остваривање и припадност прихода остварених приређивача игара на срећу.

Агенција за борбу против корупције (у даљем тексту: Агенција) је самосталан и независан државни орган. Основана је Законом о Агенцији за борбу против корупције („Службени гласник РС”, бр. 97/08, 53/10, 66/11 – УС, 67/13 – УС и 112/13 – аутентично тумачење) и за обављање послова из своје надлежности одговорна је Народној скупштини. Агенција има широк спектар надлежности и овлашћења која се односе на: антикорупцијску политику и сарадњу са другим државним органима у вези са овом темом, сукоб интереса, контролу имовине функционера, планове интегритета, финансирање политичких странака и изборних кампања, израду антикорупцијских прописа, едукацију, истраживање, анализе и међународну сарадњу. Агенција је установљена као државни орган са јаком превентивном улогом у борби против корупције и њен основни циљ је да у координацији са другим органима јавне власти, цивилним сектором, медијима и јавношћу у целости побољша стање у тој области.

Надлежност Агенције је, поред осталог, да води регистар функционера, регистар имовине функционера, каталог поклона, да врши

контролу финансирања политичких странака, као и контролу извештаја о имовини и приходима функционера. Подаци о функционерима које поседује Агенција су од значаја за откривање кривичних дела из области корупције, као и праћења токова новца проистеклог извршењем коруптивних кривичних дела, односно кривичног дела прања новца. Такође, Агенција изриче мере због повреде Закона о Агенцији за борбу против корупције, подноси захтеве за покретање прекршајних поступака и кривичне пријаве због непријављивања имовине или давања лажних података о имовини.

Правосудна академија и Криминалистичко-полицијска академија – 1. јануара 2010. године почела је са радом Правосудна академија, чиме је заокружен процес креирања савременог система образовања судија и тужилаца. Отпочињањем рада Правосудне академије завршена је трансформација Правосудног центра, који је од 2002. до 2009. године спроводио програме сталне обуке судија и тужилаца. Оснивачи Правосудне академије су Влада и Друштво судија Србије, уз значајну подршку Савета Европе. Правосудна академија је природно важан партнер у развоју студијских програма и обезбеђивању стручних обука.

У складу са савременим захтевима и потребама струке, Влада је 2006. године основала Криминалистичко-полицијску академију, као самосталну високошколску установу за остваривање академских и струковних студијских програма свих нивоа за потребе полицијског образовања, као и друге облике стручног образовања и усавршавања од значаја за криминалистичко-полицијске и безбедносне послове. Криминалистичко-полицијска академија настала је интеграцијом Више школе унутрашњих послова и Полицијске академије и њихов је правни следбеник. Године 2014, Одлуком Владе („Службени гласник РС”, број 28/14) основан је Криминалистичко-полицијски универзитет.

Удружење банака Србије окупља представнике свих банака у Републици Србији. У јануару 2005. године, ово удружење је оформило радну групу за усклађеност, која је трансформисана у Одбор за усклађеност пословања у банкама. Одбор је надлежан да прати и учествује у доношењу законске регулативе која дефинише и регулише рад сектора за усклађеност у банкама, анализира предложена решења, даје своје примедбе, сугестије и прослеђује их предлагачима законске регулативе, покреће иницијативе за измену и допуну донетих законских и подзаконских аката и предлаже израду посебних материјала у виду препорука ради једнообразног обављања банкарске праксе.

Адвокатска комора Србије састоји се од осам регионалних адвокатских комора (од којих је највећа у Београду, која окупља око 6200 професионалаца и 16 адвокатских канцеларија).

Од значаја за систем борбе против прања новца и финансирања тероризма су и новинари и невладин сектор који имају значајну улогу у подизању свести код шире јавности о финансијском криминалу и прању новца.

Графички приказ система за борбу против прања новца и финансирања тероризма у Републици Србији

4. ПРИМЕНА НАЦИОНАЛНЕ СТРАТЕГИЈЕ

Примена Националне стратегије дефинисана је Акционим планом. Акциони план предвиђа конкретне активности са постављеним роковима, одговорним институцијама и неопходним средствима.

Орган надлежан за надзор над применом ове стратегије је Стална координациона група. Иницијативу за покретање и спровођење појединих активности из Акционог плана има првонаведени субјект у колони „Одговорни орган” у Акционом плану.

Стална координациона група ће се приликом мерења и оцењивања успешности Националне стратегије нарочито руководити провером ефикасности активности и мера на испуњавању постављених циљева. Отуда ће се предвидети посебан технички механизам провере да ли се предвиђеним активностима постижу предвиђене мере, као и да ли саме мере остварују задате циљеве Националне стратегије. Из тога разлога, сваке две године вршиће се преглед и провера спровођења и ефикасности спровођења Акционог плана.

5. АКЦИОНИ ПЛАН

Акциони план одштампан је уз ову националну стратегију и чини њен саставни део.

6. ЗАВРШНИ ДЕО

Ову националну стратегију објавити у „Службеном гласнику Републике Србије“.

05 број 021-15561/2014
У Београду, 31. децембра 2014. године

Влада
Председник,
Александар Вучић, с.р.
